

Duprasin hoito-ohje

(*Pachyuromys duprasi*)

Muita nimiä: rasvahäntägerbiili, fat tailed gerbil, rasvahäntäjirdi

Duprasit ovat säilyttäneet enemmän vaistonvaraisia käyttäytymistapojaan, koska ovat olleet vain vähän aikaa lemmikkeinä. Duprasien hoidosta opitaan koko ajan lisää. Elinikä on noin 3-5 vuotta. Duprasit eivät ole luonnevaihteluiden vuoksi välttämättä helpoin valinta ensimmäiseksi lemmikkijyrsijäksi.

Ulkonäkö

Duprasien väriä kutsutaan black eyed honeyksi (b.e.honey). Perusväri on hiekanruskea, tipattu tummalla ja vatsa on valkoinen. Perusvärin sävyssä esiintyy hieman vaihtelua. Duprasien vartalo on noin 6-7 cm pitkä. Naaraat ovat hievenen pienikokoisempia kuin urokset. Duprasilla on pyöreä pää, soikeat korvat ja terävä pieni kuono. Häntä on noin 4 cm pitkä. Hännässä on melko harvaa karvaa. Häntään kertyy vararavintoa, joten terveellä täysikasvuisella eläimellä häntä on pehmeä ja nuijan muotoinen. Nuorille eläimille häntään ei ole vielä kertynyt rasvaa yhtä paljoa kuin täysikasvuuisille. Duprasien turkki on pehmeä ja rasvoittuu helposti.

Käyttäytyminen ja käsittely

Duprasien luonteessa esiintyy paljon vaihtelua. Jotkut yksilöt saattavat olla aggressiivisia ja/tai reviiritietoisia niin lajitovereitaan kuin ihmisiäkin kohtaan. Toiset puolestaan ovat kilttejä ja hyvin käsiteltävissä. Dupraseja kannattaa käsitellä paljon jo poikasiässä, jotta ne tottuvat käsittelyyn. Duprasia ei saa nostaa hännästä, vaan laittamalla käsi niiden alle.

Duprasit nukkuvat yleensä päivät ja puuhailevat iltaisin ja öisin. Jotkut yksilöt saattavat olla äikeitä herätettäessä. Duprasit saattavat äännellä kun eivät pidä jostain tai ovat peloissaan. Duprasit eivät ole yhtä vilkkaita kuin monet muut jyrsijät.

Ruokinta

Duprasien perusruokaa on laadukas siemensekoitus tai laadukas hiiri/rottapelletti, jota on aina oltava saatavilla. Siemensekoituksessa olevien pähkinöiden ja auringonkukansiemenien määrää kannattaa tarkkailla, etenkin jos duprasilla on taipumusta lihoa. Duprasit tarvitsevat juomapullon, jossa on aina raikasta vettä saatavilla. Veden joukkoon voi silloin tällöin tipauttaa muutaman tipan jyrsijöille tarkoitettua monivitamiiniliuosta.

Duprasi tarvitsee myös tuoretta ravintoa. Kasvikset ja marjat (esim. porkkana, omena, kurkku, tomaatti, mansikat ja mustikat) ovat terveellistä syötävää. Kannattaa pestä ja kuoria erityisesti ulkomaiset kasvikset. Eksoottisten hedelmien antamisessa tulee noudattaa varovaisuutta, koska niiden sopivuudesta duprasien ruokavalioon ei ole tietoa. Dupraseille tulisi tarjota eläinvalkuaista muutaman kerran viikossa (esim. jauhomadot, koirannappulat ja kypsennetty liha). Lisäksi duprasille voi antaa esim. puuroa ja keitettyä makaronia ym. maustamatonta ruokaa pienissä määrin.

Varusteet

Duprasin kodiksi sopii parhaiten käytetty akvaario, jonka kanneksi verkkoa (verkon silmäkoon tulisi olla niin pieni, ettei eläin voi jäädä kuonostaan siihen kiinni). Pohjalle levitetään paksusti kuiviketta. Kuivikkeeksi soveltuu parhaiten kutterinpuru, mutta myös esim. haapa- ja leppähake sekä turve. Suositeltava koko terraariolle on 0,18 m², korkeus 0,3 m. Terraario saa olla reilusti isompikin.

Terraarioon laitetaan virikkeeksi ja pesäntekomateriaaliksi esim. pieniä pahvilaatikoita, rullia, puunoksia, puisia esineitä (esimerkiksi pesämökki), ekokuitua, olkea, heinää ja wc-/talouspaperia. Muovisia esineitä ei tule antaa, sillä duprasi voi jyrsiä ne rikki ja muovinpalat voivat vaurioittaa ruoansulatuselimiä. Duprasilla tulee olla kovaa materiaalia jyrättävän, jotta hampaat eivät kasva liian pitkiksi.

Useat duprasit pitävät juoksupyörässä juoksemisesta. Tähän voikin tarjota mahdollisuuden, koska duprasien häntä ei vahingoitu helposti. Juoksupyörän tulee olla turvallinen (mielellään malli, jossa umpinainen juoksualusta ja takaseinä). Duprasin turkki pysyy kunnossa helposti hiekkakylvetyksillä sekä pesämateriaalin tarjoamisella. Kylpyhiekkana käytetään chinchillanhiekkaa. Hiekka kannattaa laittaa erilliseen astiaan ja nostaa eläin siihen kylpemään. Jos kylpyastia pitää terraariossa, eläimet saattavat puruttaa sen täyteen.

Totuttaminen

Duprasia voi asuttaa myös yksin, joten duprasien yhteentotuttaminen ei ole välttämätöntä. Aina totutettaessa vieraita dupraseja toisiinsa tulisi tarkoitukseen käyttää nk. totuttamishäkkiä tai totuttamisverkkoa. Terraario jaetaan kahtia tiheällä verkolla tai terraarion sisälle laitetaan tiheäkalterinen häkki. Duprasien paikkaa vaihdetaan päivittäin. Noin viikon kuluttua voidaan kokeilla tulevatko duprasit toimeen ilman totutusverkkoa tai totutushäkkiä. Käyttäytymistä / tilanteen kehittymistä seurataan tarkoin. Jos duprasit eivät tule toimeen keskenään jatketaan totutusta. Muista kuitenkin, että duprasit ovat yksilöitä, eivätkä kaikki tule toimeen keskenään. Mikäli eläin loukkaantuu, erota se totutuskumppanista ja vie tarvittaessa eläinlääkärille.

Kasvatus

Poikasten teettämistä tulee harkita tarkoin. Naaraan totutus yhteen uroksen kanssa on ongelmallista naaraiden reviiritietoisuuden vuoksi. Totutuksen tulisi tapahtua uroksen reviirillä ja se saattaa kestää kauan. Duprasit eivät välttämättä tule helposti kantavaksi. Älä pidä eri sukupuolta olevia dupraseja yhdessä, ellet halua poikasia,. Sopiva ikä ensimmäisten poikasten teettämiseen naaraalla on 4-12 kk. Liian pienikokoisella tai laihalla naaraalla ei poikasia tule teettää. Jos naaras on sairas, on itsestäänselvää, ettei sillä pidä teettää poikasia. Naaraan tultua kantavaksi tulisi uros erottaa naaraasta, sillä naaras saattaa muuttua aggressiiviseksi urosta kohtaan. Naaraalle ja poikasille tulisi tarjota kalkkia, laadukkaan ja monipuolisen ruokavalion lisäksi. Kantoaika on noin 20 päivää ja poikasia syntyy yleensä 2-5. Poikaset voidaan vieroittaa jo viiden viikon iässä, jos naaraan käytös antaa siihen aiheutta, mutta luovutusikä on vähintään 6 viikkoa.

SGY:n neuvontanumero: 040 703 7126
Kotisivut: www.gerbiilyhdistys.fi

(vers. 3.1)